

„Sam Bog je zapoznil kobilo s trmo, sicer bi
bila že oba v ruskih rokah.“

nost naših kmetijskih žen. Žene na kmetih so pridne, skrbne in delavne, to je splošno mnenje v celi širni Avstriji. Ko se je pred kratkim mudil načelnik ptujskega okrajnega zastopa Ornič na letovišču na Semeringu, je tam gotovo videl sprehajati se in po gostilnah posedati zastopnike vseh mogočih stanov, a gotovo nobene kmetijske žene ne.

V imenu ženstva v ptujskem okraju glasno ugovarjamo proti prizadevanju okrajnega zastopa, da se odzame ženam na kmetih vojna podpora. Kljub tej podpori žene rade in veliko delajo. O tem pač lahko sodijo le oni, ki žive na kmetih, v mestih pa samo oni, ki vidijo kmetico tudi pri težkem delu na poljih in v vinogradih, ne pa samo, kadar pridejo v mesto po nujnih opravkih, da plačajo davke, nakupijo živila, obleko itd. Sploh pa je treba z vsem naglasom povedati, da ženam na deželi po postavi pristoja podpora, da jim je torej nihče ne more vzeti, dokler ni druge postave, in da so žene po svoji vesti samo Bogu in svojemu možu dolžne dajati odgovor, kako porabijo denar, a ne ljudem, ki o kmetiskem trpljenju in življenju bore malo razumejo.

Ptujski okrajni zastop bi rad, da bi se našim ženam na kmetih odvzela podpora in da bi potem v sili in bedi prišle prosit dela. Toda okrajni zastop se je v vsakem oziru zaračunal. Tudi če bi se ženam odvzele podpore, bi ne prišle dela prosit. Saj jim ga ni treba prosit, ker ga imajo več kot dovolj, v izobilju, preveč.

Dela ne manjka, pridnosti pri naših ženah tudi ne, a kakor se vidi, manjka še marsikje prijazno mišljenje napram kmetiskemu prebivalstvu.

Klasifikacija konj.

V prihodnjih tednih se bo vršila v naših krajih klasifikacija konj. Mislimo, da ustrezemo našim konjerejem, ako jim na hitro podamo najvažnejša določila, po katerih se je treba konjerejem ravnati. Ta določila so sestavljena sporazumno med cesarsko namestnijo in c. in kr. vojaškim poveljstvom v Gradcu. Kedaj, kje in za katere občine se bo vršila klasifikacija, bo s posebnimi lepaki javno razglašeno.

H klasifikaciji ni treba prignati konj, ki se v l. 1917 niso stari 4 leta. V to svrhu pa je treba doprinesiti dokaz, da se konj res ni 4 leta star (občinsko uradno poročilo).

Konji, ki so pri kakšni prejšnji klasifikaciji bili spoznani za popolnoma nesposobne, so v dotičnem nabornem okraju za vedno oproščeni klasifikacije. Lastniki takih konj so dobili pri prejšnjih klasifikacijah rdečo izkaznico (potrdilo). Te izkaznice morajo lastniki konj se pred klasifikacijo oddati pri svojem občinskem uradu. Občinski urad mora na zadnji strani izkaznice potrditi, da je konj, ki ga ima dotični posestnik, res

bil pri prejšnji klasifikaciji spoznan za popolnoma nesposobnega. Zastopnik občine mora te rdeče listke na vsak način prinesiti h klasifikaciji. Istotako se morajo oddati taki rdeči listi pri občini tudi v slučaju, ako je konj prodan drugam, a je listek ostal pri prvem lastniku. H klasifikaciji je treba prinesiti tudi razvidnostne listke tistih konj, ki so že pri prejšnji klasifikaciji dobili tak listek. Ako še ima kdo razvidnostni list, a nima več dotičnega konja, ga mora oddati pri občini, zastopnik občine pa ga mora na vsak način oddati pri klasifikacijah komisiji. Prignati pa je treba konje, ki so bili pri prejšnji klasifikaciji sicer spoznani za sposobne, a niso dobili razvidnostnih listkov. Izjema velja samo za konje, ki so že postavno oproščeni klasifikacije (močno breje žrebce in kobile). Na vsak način pa mora občinski zastopnik prinesiti h klasifikaciji potrdilo, da se je kobila pripustila k žrebcu, ali pa je konj na kak drug način postavno oproščen klasifikacije.

Oproščeni so tudi vsi žrebci in kobile iz zasebnih kobilarn in žrebčarn, kjer se stalno redi najmanj 4 kobile. Iz tega sledi, da se mora kobile, ki so sicer določene za plemo, a niso stalno v zasebnih kobilarnah v uporabi, na vsak način pripeljati h klasifikaciji. Oproščene so tudi kobile, ki imajo sesajojča žrebeta in sicer za štedensko sesajojčo dobo.

Iz teh uradnih določil je razvidno, da se mora kobile, ki so se le malo časa breje in plemenske kobile, ki niso v zasebnih kobilarnah ter so bile pripuščene k državnemu ali licenciranemu žrebcu, a so ostale jalo ve, pripeljati h klasifikaciji. Med breje se štejejo vse kobile, ki so bile v zadnji pripuščevalni dobi pripuščene k državnemu ali zasebnemu licenciranemu žrebcu. Izvzete pa so tiste kobile, ki se zadnji dve leti niso obrejele, dasiravno se jih je pripustilo k žrebcu.

Povdarja se, da se pri klasifikaciji leta 1917 poseben dobir in za plemo sposobnim kobilam ne bodo dajali razvidnostni listi. V tem oziru imajo uradni razglasi o klasifikaciji podrobna določila. Odslej se konj, ki imajo razvidnostne liste, ne bo smelo odstraniti iz dotičnega nabornega okraja, ako deželnoobrambovsko ministrstvo ne da potrebnega dovoljenja. Prošnje za prodajo takih konj izven okraja, se morajo brezizjemno vlagati pri okrajnih glavarstvih.

Prošnje, da se konje z razvidnostnimi listi za nekaj časa oprosti vpoklica, se tudi morajo vlagati pri okrajnih političnih oblastvih. Kakor hitro se za konja izda razvidnostni list l. 1917, oprostitev iz l. 1916 ni več v veljavi in je treba takoj potem okraj glavarstva pri c. in kr. vojaškem poveljstvu v Gradcu prositi za nadaljno oprostitev dotičnega konja. Prošnje za oprostitev konj, ki nimajo razvidnostnih listov, a se jih namerava uporabljati za javne vožnje na podlagi vojnodajateljskega zakona, se morajo vedno vlagati pri okrajnem glavarstvu.

Priporoča se, da lastniki konj, ko vlagajo prošnje za oprostitev, priložijo potrdila žetvenih komisarjev, kmetijskih podružnic, osrednjega odbora

c. k. Kmetijske družbe ali predsestva štajerske Konjerejske družbe, da so konji iz splošno gospodarskih ozirov res neobhodno potrebni, da se jih oprosti.

C. in kr. armadna uprava bo v zvezi s konjsko klasifikacijo l. 1917 v vsakem kraju, kjer se bo vršila klasifikacija, tudi prosto pod roko nakupovala konje. Lastniki konj lahko svoje konje ob tej priliki prostovoljno ponudijo armadni upravi v nakup. Nakupovalo se bo tudi žrebce in konje, ki imajo razvidnostne liste. Prodajalec mora plačati kolek za pobotnico in prodajno pogodbo.

Naše žrtve za domovino.

Huda nesreča je zadela pošeno Krepekovo hišo v Vinicki vasi pri Sv. Barbari niže Maribora. Prišla je žalostna vest, uradno potrjena, da je padel na italijanskem bojišču najmlajši sin Anton, komaj 23 let star. Boril se je delj časa v Galiciji, a sedaj na italijanskem bojišču, kjer ga je zadela sovražna krogla. Bil je bag in pobožen mladenič. V vsakem pismu, ki ga je pisal svojim domačim, je pisal: »Presveto srce Jezusovo in Marijino me varuje sovražne krogle«. Toda, dragi mi Tonek sedaj te ni več med živimi. Tolazi nas le, da se vidimo nad zvezdami. Krepekovi družini, ki je že dolgo let naročena na »Slov. Gospodarja«, naše iskreno sožale!

Vojna nam je vzela mladeniča, junaka slovenskoštajerske korenine, Vincenca Klemensberger v Partinju pri Sv. Juriju v Slov. gor. Zasul ga je sneženi plaz dne 7. decembra 1916. Križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami.

Iz bojišča se nam piše: Žalostno poročilo pošiljam rodbini Kovačec od Sv. Andraža v Slov. goricah. Sin Jakob Kovačec je moral zapustiti svoje ljube starše, brate in sestrice, pa tudi mi svojega najboljšega prijateja. Na tirolski fronti je žrtvoval svoje življenje za dom in cesarja pred hudobnim Lahom v preteklem letu v najlepšem cvetu svoje mladosti. Izpolnjeval je zvesto svoje dolžnosti za cesarja in domovino. Začetka je bil v Galiciji skoraj 1 leto in potem tukaj že 13 mesecev. Rajni je bil priden in povsod priljubljen. Težko smo se ločili od njega. Ko je umiral, nam je podal vsakemu desnico, rekoč: Videli se bomo pri Bogu! Na svidenje v nebesih! Njegovo truplo smo spremili k zadnjemu počitku. Rožni venec smo mu dajali na prsa v spomin od prijateljev, ki so še ostali. Iskrene pozdrave pošiljamo iz naše bojne črte. Desetnik Gruber Konrad iz Ptuj; poddesetnik Modrič Jožef iz Poljčan; pešci Krajnc Jožef, Zorjan Anton, Kokotnik Franc, Brglez Konrad, vsi od 3. stotnije domačega domobranskega polka.

V Cerkevniku pri Mali nedelji je preminul dne 31. januarja desetnik Jožef Šrol v starosti 48 let, na posledicah bolezni, ki si jo je nakopal v zvestem izpolnjevanju vojaške službe. Bil je v obče priljubljen in spoštovan mož.

Četovodja Hvalec Jožef, doma od Sv. Barbare v Halozah je padel na južnem bojišču dne

Odtod sva po kratkem oddihu bežala nazaj v Lvov.

V obupu, da se sploh kedaj vidim svoje tovariše, sem vendar le naletel v mestu na konjarja z našitki svojega regimenta. Vojak mi je svojo dušo zastavil, da prikoraka naš polk nočej v Sokolnike. Že zopet to vrazje židovsko selo. Meni se kljub za pričo poklicani krvavi duši vest ni zdela verjetno zanesljiva. Kaj sem hotel? Tega brezposelnega pohajkovanja iz krčme v krčmo sem bil sit. Še enkrat sem namenil poskusiti srečo in odjezdil v Sokolnike.

Megleno-temničasti mrak je ležal po ravnini za mestom. V selo sem dospel že v temno noč. Na križpotju vaškega kolovoza in glavne ceste me je ustavila vojaška straža:

»Kam? Kdo in odkod?«

Kaj pa, da sem z veseljem pojasnil vsa vprašanja in poizvedoval se po 97. pešpolku z rdečimi našivci. Mož nočne paznosti je kimal, da je videl take vojake. Prav na noč so krenili s ceste po vasi. S tem poročilom mi je ta človek ustregel, kot bi potniku v puščavi pokazal travnat otok s studencem. Ob celi že omenjeni delgi vaški kolo voznici sem popraševal vojaštvo:

»Ste od 97?«

Vsi so odkimali, da ne. A videli so pa ta polk, ko je na večer koratal skozi vas. Med takimi vprašanji in vedno zanka nimi odgovori sem dosegel zadnjo bajto v vasi. Povsod so jih videli, nikjer v selu jih ni bilo in nikdo mi ni znal povedati, kam so zaviš iz vasi. Komaj sem se z vsemi na novo podprtimi močmi oprijel rešitne vrvi, da se potegnem iz prepada tavanja, sem se že zopet zakotalil v brezno negotovosti. Berač brez doma je vojak, ki izgubi svoj regiment. Povsod je prisiljen beračiti, povsod razkladati kramo gorja, in še verjame se mu ne, ampak se ga ima za vojno boječega potepača. Zopet berač brez sirehe, v temni noči na cesti, brez vsake človeške opore; ti kruti udarci vojne usode so me skeleče boleli bolj, nego krvaveče telesne rane.

Zavit v obupne črni plašč srčnega gorja sem taval po vasi nazaj. Na povratku me ustavi prijazen, mladeniško krepak četovodja 27. pešpolka z vprašanjem:

»Kaj si tako pebit? Kam pelje pot?«

Fant je menil, da sem infanterist. Kar nič mu nisem zameril te zмене. Tudi pred tem veselim človekom sam razložil svojo krošnjo brezvspešnega beganja in iskanja. Kar ni znalo nad sto vprašanih vojakov, vedel je ta. Povedal mi je:

»Tvoj polk je šel na noč po vasi, a nočuje kakih 8 km dalje v drugem selu, njemu že iz spomina padlega imena.«

Potrkal me je še blagohotno po rami in mi zabičal:

»Nocoj, v temi nikar ne lazi za njimi! Med to in ono vasjo se vleče proketo mehko močvirje, preko katerega vodi samo po dnevu komaj vidna pot.«

V tolikem hrepenenju po prijateljsko znanih obrazih, že v taki bližini, a po življenju nevarnem močvirju ločen, sem bil že zopet zaplankan pred svidenjem.

Četovodja me je vzel seboj v prenočišče. Spaval sem v družini priprostih vojakov v svinjskem hlevu na listju. To moštvo je imelo kolegialno srce. Kave so mi ponudili, iz čutarice vsakega moža sem moral krepko potegniti.

Po nedolžni pijači pokrepčan sem zaspal in se prebudil enkrat po polnoci, ker so tovariši grozovito preklinjali in robantili. Iz te plobe kletvin in psovk sem vendar posnel vzrok nočnega rogovilenja. Šumaki so bili opravičeno ogorčeni, ker so jih nenadoma alarmirali, češ, sovražnik je blizu!

(Dalje sledi.)